

MISCAREA

Ruperea Frontului unic la Iași

Declaratiile si incidentele dela întrunire dela Sidoli

Organizația de Iași a partidului poporului se divide în două, o parte denunțând acordul

Dizolvarea Partidului Țărănist esan

In urma certurilor izbucnite cu violență între fruntașii clubului țărănist esan, comitetul executiv a hotărât dizolvarea organizației esene și constituirea ei pe alte baze.

Articolul și manifestarea care a provocat această gravă hotărâre se datorește d-lui Profesor Borcea.

El a apărut într'un ziar din localitate. Reproducem ca titlu de document acest semnificativ articol, care confirmă, în totul cele susținute de noi: că blocul este născut mort.

D-sa ne-a răspuns:

1) Atât ca fond cât și ca formă gruparea redusă din strada Coroi este disidentă, a dorit disidența și a împins brutal lucrurile la situația în care ne aflăm.

Dupa insuccesul dela alegerile pentru Camere Agricole, d. Costăchescu a declarat la clubul nostru real, cel din str. Sf. Andrei, că nu mai face politică.

In urmă a luat un local în str. Coroi, și acolo cu scrisori strict personale și a adunat un număr de prieteni personali, eliminând din bunul său plac pe cei mai mulți și mai vechi membri ai organizației. Cea mai mare parte a organizației, oricât de serioasă ar fi fost la unire, și-a continuat mersul normal în str. Sf. Andrei.

Nici adunarea generală, nici comitetul executiv central n'au aprobat actul disident al d-lui Costăchescu și dacă d-sa a afirmat undeva sau și-a luat aerul că el sau clubul său personal e singurul și adevăratul partid țărănesc din Iași, acest lucru e un sfruntat neadevăr.

Deci disidența este minuscula organizație personală a d-lui Costăchescu din str. Coroi. Marea majoritate a partidului, nu l'a urmat și nici nu-l va urma pe d-nul Costăchescu. Într'un partid democrat, masele, iar nu persoanele, dictează.

De altfel nu e singura dată când d. Costăchescu și d. Bujor ne-au produs asemenea incurcături regretabile.

Și în 1919, când partidul abea era înjghebat, în momente grele, în preajma alegerilor, d-nii Bujor și Costăchescu n'au avut încredere de a se prezenta în alegeri și au demisionat din partid sub cuvânt că fi-zionomia partidului părea națională (cu totul în contrast cu ceiaze urmăresc azi când admit colaborare chiar în condiții umilitoare cu partidul național). Oricine va urmări gazetele din vara lui 1919 va da de textul scrisoarei demisiuni a d-lor Bujor și Costăchescu.

Posibil să fie unele resentimente născute în organizare de când d-l Costăchescu nemulțumise organizația prin modul cum înțelesese, a face delegația provincială, pe care d-sa n'a avut curajul nici odată să o convoce; iar d-l Bujor se supăraseră că a fost odată rugat ca în calitate de

deputat să facă la club expozeul propriei sale activități parlamentare.

Aceste lucruri de ordin personal nu erau motive de sciziune și în momentele de față puteau fi uitate, căci oricum vina nu era de partea noastră, și pentru unitate uitasem totul.

NU, și dacă am fi fost invitați, n'am fi consimțit nici odată la alcătuirea unei liste așa cum o prezintă blocul averescano-naționalist-țărănist-disident și sindicalist.

D-l Costăchescu s'a declarat el singur exponent unic al țărănismului din Iași și a făcut totul fără a ne fi întrebat sau măcar să ne fi comunicat ceva. Bine înțeles, că n'avea nici o calitate să procedeze așa cum a procedat și chiar de-ar fi avut era o elementară chestie de cavalerism să procedeze altfel. Pe noi ne-a ignorat sau calomniat și secretarul organizației sale a împășălit mii de comunicate cu falsă excomunicare a noastră ieșită numai din creierul său.

Noi suntem, nevoiți a spune prietenilor și cetățenilor că toate comunicatele anonime că noi am fi disidenți sunt neexacte și să nu dea nici o crezare la aceste și alte invenții anonime și neadevărate ce ar mai invența contra noastră oficina din strada Coroi. Asemenea mijloace nel-zale de luptă le privim cu dispreț.

Representând masele noastre organizate, ne-am supus dorințelor și am pus o listă pură a partidului țărănesc la Iași (lista a treia cu semnul trei puncte).

Dovada că noi reprezentăm partidul e însăși posibilitatea punerii unei liste independente. Dl. Costăchescu n'a putut prezenta blocului nici treimea necesară de candidați, făcând apel pentru partea sa la grupul sindicalist al d-lui Niculi.

Pretențiile d-lui Costăchescu, că numai el și cu grupul lui reprezintă partidul țărănesc sunt ridicole. Nimeni nu poate crede că partid țărănesc poate fi acela care își pune în fruntea listei pentru comună pe d. avocat Rang, fost prefect liberal, care ne-a cenzurat și persecutat neîndurător în 1918 și 1919 când alcătuiam partidul, iar acum d-sa e crema partidului, iar noi cei ce am muncit și nu ne-am abatut dela drumul drept să fim eliminați chiar de

d. Rang?! (risum teneatis). Deci toată dihonnia se datorește grandomaniei și tiraniei d-lui Costăchescu: D-sa face echilibristica aceiaș funie cu două capete: la centru spune că el, și numai el reprezintă masele: la mase iar spune că el și numai el reprezintă centrul.

Noi nu putem înțelege și urma așa mod de democrație personală a d-lui Costăchescu.

Modești, nu ne facem iluzii mari; totul depinde de masele noastre muncitoare organizate. În orice caz dacă măcar 6 muncitori cinstiți de pe lista noastră ar pătrunde în consiliul comunal pentru a susține nevoile și drepturile cartierelor și maselor necăjite, ar fi încă cu mare succes și efectiv și moral.

Se cătește că lista noastră n'are mai mulți intelectuali. De fapt la alcătuirea consiliului municipal sunt deja douăzeci consilieri de drept dintre intelectuali și e drept ca dintre cei aleși să pătrundă și reprezentanți ai mulțimei oropsite și necăjite din acest oraș, care muncește din greu și așteaptă zile mai bune,

Prof. BORCEA

AVERESCANII părăsesc frontul unic

București, telefonată ora 9 dimineață.

Ăseară a avut loc întrunirea delegației permanente a partidului poporului la care s'a hotărât retragerea partidului poporului din frontul unic.

Dl. Gr. Trancu-Iași se poate a fi avut un rol de căpitanie în această hotărâre. Excluz din fruntea uneia din listele ce s'au propus la candidare în Capitală a pus toată greutatea sa pentru a desface o asociațiune efemeră politică, profund imorală cum este coaliția frontului unic.

Cadrele averescane sânt entuziasmate de această hotărâre.

Până acum nu se știe ce atitudine vor lua averescanii, dar se crede că vor vota listele cetățenești în frunte cu harnicul primar al Capitalei Dr. I. Costinescu.

De ce d. Toma si nu altul?

Foarte simplu: s'a încheiat capitoul vorbelor și al romantismului. Oamenii zilei nu mai pot fi apostolii himerelor. Ei sânt chemați să guverneze realitățile și să trăiască în angrenajul lor.

Dl. C. Toma nu este omul făgăduielelor fără termen. El nu încântă. Într'ustensilele lui cotidiene nu intră apa de tranșări sau enciclopedia de visuri la îndemâna amatorilor de minciuni nobile.

Înainte alegătorilor, d. C. Toma se prezintă ca un frecvent al laboratorului social. El oferă sobru și elocvent spre verificare datele și experiențele făcute, rezultatele dobândite în domeniul practicei și al construcției publice.

Masurat și stăpânit, d. C. Toma împărtașește ca oratoriu genul demonstrațiunii evidente.

El ocolește figura prețioasă și retorică politică. Preferă sonorității verbale precizia statistică. Înlocuiește violența sentimentală cu autoritatea documentului. Animat de o impulsune dinamică el se prezintă alegătorilor puțin încovoiat, cu atenția încordată, cu expresia nervoasă, concentrată, având aspectele unui mecanic la volanul unei mașini în viteză. Preocupat de răspundere și pasionat ale datoriei d. C. Toma se înfașează todeauna vibrând de energie, excitat de necesitatea progreselor și a ascensiunilor realizate.

Are, când imboldul pilotului obișnuit să înfrunte interperțiile, când îndrăzneala de aventurier a observatorului obișnuit să fixeze în spațiu obiectivele de atac.

Nervos și întreprinzător este animatorul organizat, de care lașul are

nevoie. El a cutezat, atunci când nimeni nu prevedea de cât desamăgiri, să întreprindă refacerea unui târg lipsit de fonduri și de perspective.

A suferit, s'a sbătut ca nimeni altul, și dintr'un vis pe care nici nu voia să-l împărtașească altora, a făcut o realitate vie pe care o oferă tuturor.

Iașul este refăcut. Viața edilitară a orașului nu mai constituie o rușine și o pildă de netăgăduită mizerie și indolență.

Străzile sunt practicabile până în cele mai depărtate periferii. Uzinele sunt reînnoite. Școlile și bisericile sunt refăcute. Grădinele și piețele publice obțin cadrele convenite estetice și arhitecturii.

Iașul nu mai provoacă mila călătorului și cu demnitate, orașul redobândește locul pe care-l merita în așezarea țării.

Acestea toate le datorăm lui C. Toma, care poate fi socotit de pe acum omul refacerii.

De aceea ieșenii se socotesc datori să-i ofere cu încredere și cu entuziasm deplina lor solidaritate.

Dl. I. Petrovici poate avea merite ca profesor de filozofie. Dl. C. Irim poate fi un bun agent călător al Fundației Carol. D-nul P. Pogonat poate dispune de unele resurse de ură lirică. D-nul Omer Popovici poate bate câmpii cu diferite orizonturi. D-l N. Cananău poate să fi renunțat la orice an biție activă. Dl. N. Costăchescu poate susține că e mai abil de cât d-l I. Borcea și că are mai mulți aderenți de cât colegul său adversar.

Dar care din acești domni poate pretinde, fără a fi ridicol, să i se încredințeze gospodăria unui oraș care înainte de toate reclamă din partea candidaților la această onoare un prealabil examen, documente de capacitate.

De aceea numai d. C. Toma și cei ce l'au ajutat, colaboratorii săi, și numai ei se pot prezenta la marea concurs de Vineri 19 Februarie fără adversari legitimi.

Intre d-nii Bădărău și Ilie Mendelsohn

Directorul oficiosului țărănist, Opinia scrie în numărul de aseară.

„Eu nu criticam intrarea Dv. pe lista liberală (Pardon: Nu se intră pe se intră în N. R.) pentru că doresc ca evreii să iee cât mai mult contact cu românii și să nu se mulțumească numai cu contactul vieții economice“.

În sfârșit. Are și d-l Bădărău un moment de sinceritate. Își da seama că „cei patru de pe lista cetățenească au pe lângă deșteptăciunea evreului și cultura“.

Tocmai de aceia evreii conștienți de interesele lor, nu sunt dispuși să urmeze pe un Wurmbrandt, care nu poate fi făcut vinovat nici de inteligență, nici de cultură, și preferă oricând să urmeze indicațiile fruntașilor lor consacrați: M. Wachtel, Ilie Mendelsohn, Sol. Stern, Dr. Ochs, etc. etc.

ULTIMA ORA

MOTIVUL PLECĂREI D-LUI DR. LUPU

Buc. 13/II. — Dl. Dr. Lupu într-o convorbire cu un redactor al ziarului „Cesko-Slova” a făcut o serie de declarații de o deosebită importanță. Ele desvăluie adevăratul motiv al plecării sale neașteptate, tocmai înaintea alegerilor.

Reproducem fragmentele mai importante.

„Eu nu pot urma direcția ultimă a partidului. Nu aprob dublul joc în chestiunea evreiască care ne face atâta. Naționali în Ardeal conduc mișcarea antisemită. În regat cer voturile evreilor. Colegul meu Stere, exasperat, plecând din București în timpul tratativelor pentru bloc, a spus: prefer să încheie alții blocul. El știe că numai fracțiunea fascistă din partidul țărănesc, condusă de dl. Costăchescu va admite formarea blocului”.

În ce privește gruparea avescană a spus:

„În momentul când am văzut că și dl. Goga, agitatorul cel mai periculos al fascistilor, s'a declarat gata să se ralieze, mi-am dat seama că e mai bine să plec decât să mă fac partașul unei acțiuni nefaste”.

Iată dar, după declarațiile autentice ale d-lui Dr. Lupu, cine pune la cale agitațiile nenorocite de astăzi din Capitală, care com- domit ordinea și prestigiul țarei.

Marile manifestații de simpatie p. Lista Cetățenească

Grandioasa întrunire dela Ghelțer și dela Moara de vint Mii de Cetățeni aclamă lista în frunte cu d. C. Toma

Sambăta cartierul Tg.-Cucului a fost adunat în Sala Ghelțer. Sute de oameni din toate străzile învecinate s'au adunat la chemarea frunțașilor de pe lista Cetățenească.

Într'un entuziasm de nedescris au vorbit, frenetic aprobați d-nii. Avocat I. Popovici, Ilie Mendelsohn, C. Toma, primarul, și d. deputat Iamandi.

Amanunte mâne.

Acel ș entuziasm delirant a stăpânit mulțimea adunată în cartierul Moara de Vânt.

Au vorbit d-nii Chilimoglu, Ed. Lazarescu și d-l C. Toma.

Amanunte în ziarul de mâne.

COTELE LA CORPORAȚII

Buc. 13/II. — În mod oficial se comunica că ministerul muncii a renunțat la proiectul de sporire a cotelor la Corporații. Aceasta în urma intervențiilor făcute de corporații.

Opoziția care încearcă o deșănțată campanie demagogică în această ordine, este pusă astfel în majoritate, să agite pe baza insinuărilor minciunoase.

Cotele n'au fost și nu vor fi sporite.

Frontul opozitiei s'a spart

La această oră, în urma întâmplărilor cu adevărat senzaționale desfășurate la întrunirea opoziției de astăzi, putem afirma, că blocul fracțiunelor unite s'a risipit înainte încă de a se manifesta.

Cetitorii vor afla din știrile publicate la ultima oră, că datorită certurilor intestive devenite publice, cele mai importante cluburi și sectoare, atât avescane cât și țărăniști au părăsit partidele respective, cât și mult deochiatul front unic.

Frontul unic a început prin a trosni. Astăzi, înainte de a intra în luptă, frontul unic a fost spart.

Împotriva legilor sociale nu se poate lupta. O solidaritate de forțe și un bloc nu se poate prepara cu gumă arabică.

Abea s'a anunțat frontul și partidul țărănesc s'a împărțit în două fracțiuni. O parte cu Dl. Borcea, o alta cu dl. Costăchescu. Reproducem în altă parte a ziarului gravele acuzațiuni aduse de dl. Prof. Borcea grupării Costăchescu.

Alegătorii își dau astfel samă din chiar manifestațiile partidelor gru-

pate în bloc, că singura organizația liberală, unitară, omogenă în conducere și solidară în acțiune, poate să revendice onoarea de a obține încrederea alegătorilor.

Organismul liberal nu e un produs din cioburi. Factorii răspunzători nu se dau în spectacol. Ei nu se bat în strada cu d-nii Borcea și Bogdan. Ei nu se aduc reciproc înaintea justiției ca D-nii Dragomirescu și Suțu.

Ei nu se acuză pe baza de acte și documente ca d-nii Rang și Omer Popovici.

Ei știu că au o datorie și un rost.

Datoria este să organizeze și să exprime forțele vii ale neamului. Rostul lor este să stea strajă împotriva dezordinii, a anarhiei și a farselor grave, cum este de pildă sinistra aventură a blocului recent.

Cetățenii conștienți nu trebuie să se lase momiiți de grașiile de cadăna obeză ale d-lui Pogonat.

Ei nu se pot încrede în democrația de șantaj a cavalerului rubicond, I. Rang.

Ei nu trebuie să admită discuții

cu prototipul șmecherilor, personificat în incoherența gargarisată a d-lui Omer Popovici.

Iar mediocritatea lucie a d-lui Ibrim nu poate oferi de cât cortegiu de irozii și ravașe de plăcintă.

Pe lista în care se găsește munită întreagă și capacitatea certificată, în frunte cu D-nii Toma, Dimitrie Racovița, Wachtel, etc., se oferă garanțiile de seriozitate, experiență de răspundere și autoritate.

Intrunirile liberale de a

din oraș

In momentul când punem să tipar această ediție, partidul liberal ține întruniri în zece puncte din localitate, așa că în fiecare despărțire au loc câte două întruniri.

Ruperea frontului unic de la Iași

Declaratiile si incidentele de la întrunirea de la Sidoli

Organizația de Iași a partidului poporului se divide în două, o parte denunțându-și acordul

Haotica înjghebare a frontului unic în Iași, care a coalizat oameni cu mentalități și interese deosebite, dela pâruiala de la palat, la prima manifestație publică s'a distramat.

În întrunirea de astăzi grupuri compacte de membri ai organizației averescane reprezentând sectorul semnelui în frunte cu prezidentul acestui sector d. Petrescu și urmat de toți ceilalți membri în număr vre-o 300 sectorul Nicolina în frunte cu prezidentul acestui sector, d. Săvescu urmat de asemeni de toți membrii acestui sector în număr de aproape 200 și sectorul Socola în frunte cu prezidentul acestui sector d. Gheorghian și urmat de toți membrii acestui sector în număr de aproape 200, luând cuvântul au declarat profunda lor nemulțumire față de coaliția imorală ce s'a realizat prin frontul unic, și pentru că s'a renunțat la opera constructivă, ce se pretindea că se va realiza.

Aproape jumătate din sală a subliniat cu aplauze aceste declarațiuni și a părăsit întrunirea.

Efectul acestei manifestațiuni a fost zdrobitor.

Imediat d.N. Cananău a cerut cont d-lui P. Pogonat de cele întâmplate. Discuția a fost foarte aprinsă și cu toate intervențiunile d-lui Petrovici și a celorlalți de a aplana acest grav incident, împăcarea nu s'a putut realiza.

Intrunirea a eșuat sub efectul puternicei desidențe.

Conducătorii coaliției părăsiți de masse sînt deprimăți de eșecul suferit și decepționați închee activitatea electorală, pe care o socotesc ca premergătoare căderii sigure la 19 Februarie.